

JAARVERSLAG 2019

STEDELIJK MUSEUM COEVORDEN

| Stedelijk Museum Coevorden

sm©

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag over 2019. Hierin wordt verantwoording afgelegd over het reilen en zeilen van het Stedelijk Museum Coevorden.

In 2018 hebben wij gemeld dat wij het plan hebben om uit te groeien tot een van de belangrijkste musea van Zuidoost-Drenthe. Op verzoek van de gemeente hebben wij een 'wensbeeld' geschreven over hoe dat bereikt zou kunnen worden. Samen met de gemeente werken wij nu aan het vervolg. In 2018 is al gezegd dat de behuizing van het museum problemen gaf. Dat is in 2019 nog ernstiger geworden met als dieptepunt de sluiting van het museum op dagen dat de temperatuur te hoog opliep.

In het verslag ziet u dat het museum het afgelopen jaar veel activiteiten heeft ontwikkeld op zowel educatief als cultuurhistorisch gebied. Coevorden wil de geschiedenis van de stad centraal stellen. Daartoe is er op de Weeshuisweide door gemeente en museum een cultuurhistorisch paviljoen geplaatst. Op een laagdrempelige wijze kan men daar kennismaken met de geschiedenis. In de hoop dat er in 2020 grote stappen gezet kunnen worden in de ontwikkelingen van het museum, eindig ik dit voorwoord en wens u veel leesplezier.

Joop Mooij (voorzitter)

Inleiding

In het 'Jaarverslag 2019' van het Stedelijk Museum Coevorden leest u niet alleen welke jaarlijks terugkerende activiteiten het museum heeft georganiseerd, maar ook welke producten en activiteiten er zijn gerealiseerd.

Uit het verslag blijkt dat wij streven naar een uitstraling van een eigentijds, innovatief en professioneel museum dat betrokken is bij de omgeving en uitdagingen niet uit de weg gaat. Zo heeft het museum in 2019 het Cultuurhistorisch Paviljoen 'Het Geschiedt' mogen openen in opdracht van de gemeente Coevorden. Daarnaast heeft het museum op uitnodiging van de gemeente een wensbeeld geschreven, waarin haar ambities voor de toekomst zijn beschreven. We hopen dat we samen met de gemeente serieuze stappen gaan ondernemen om te kunnen groeien en daardoor meer bezoekers aan te trekken.

De bezoekersaantallen en diverse bezoekersgroepen worden besproken in de eerste paragraaf. Vervolgens behandelen we de nieuwe toevoegingen aan de collectie en de stand van zaken met betrekking tot de registratie. Daarna volgt een overzicht van de tentoonstellingen en activiteiten. De educatieve projecten en arrangementen die in 2019 zijn uitgevoerd, worden in de daaropvolgende paragrafen beschreven. Tot slot wordt er een toelichting gegeven op de communicatiemiddelen van het museum, de personele situatie en in de laatste paragraaf een inhoudelijke toelichting op de financiële jaarrekening, die samen met het jaarverslag wordt ingediend.

Bezoekers

In 2019 heeft het museum 5471 bezoekers ontvangen. Dit zijn 461 minder bezoekers dan in 2018 (5932 bezoekers t/m dec 2018).

In augustus en september hebben we aanzienlijk minder bezoekers gehad. In dezelfde maanden in 2018 gaven we gratis toegang in verband met de gemeente-tentoonstelling 'Historie in het centrum' (ca. 800 tot 900 bezoekers per maand). In juli 2019 hebben we ook minder bezoekers ontvangen vanwege de warmte. Het museum was genoodzaakt om haar deuren tijdelijk te sluiten. De aantallen in april en mei zijn vertekend omdat we toen problemen hadden met de museumkaartscanner waardoor minder kaarten gescand konden worden. Deze aantallen hebben we wel genoteerd en zijn door de Museumvereniging een maand later, in april, verwerkt.

Het aantal van 5471 bezoekers is exclusief de 49 bezoekers voor de kindervoorstelling van het IJzerkoekenoproer. Deze vond plaats op 13 oktober in Hofpoort Inclus. Deze (externe) activiteit was wel georganiseerd door het museum.

Ook het IJzerkoekenoproer vond dit jaar niet in het museum plaats maar in het kasteel: deze trok circa 400 bezoekers. Het nieuwe Cultuurhistorisch paviljoen is door 725 bezoekers bezocht sinds de opening op 14 juli. Ook deze bezoekersaantallen zijn niet meegenomen in de normale bezoekersaantallen van het museum.

Totaal aantal bezoekers

Het museum heeft inclusief deze aantallen van museumactiviteiten die buiten het museumgebouw plaatsvonden: **6645** bezoekers getrokken met al haar activiteiten. Dat zijn **713** meer bezoekers dan in 2018.

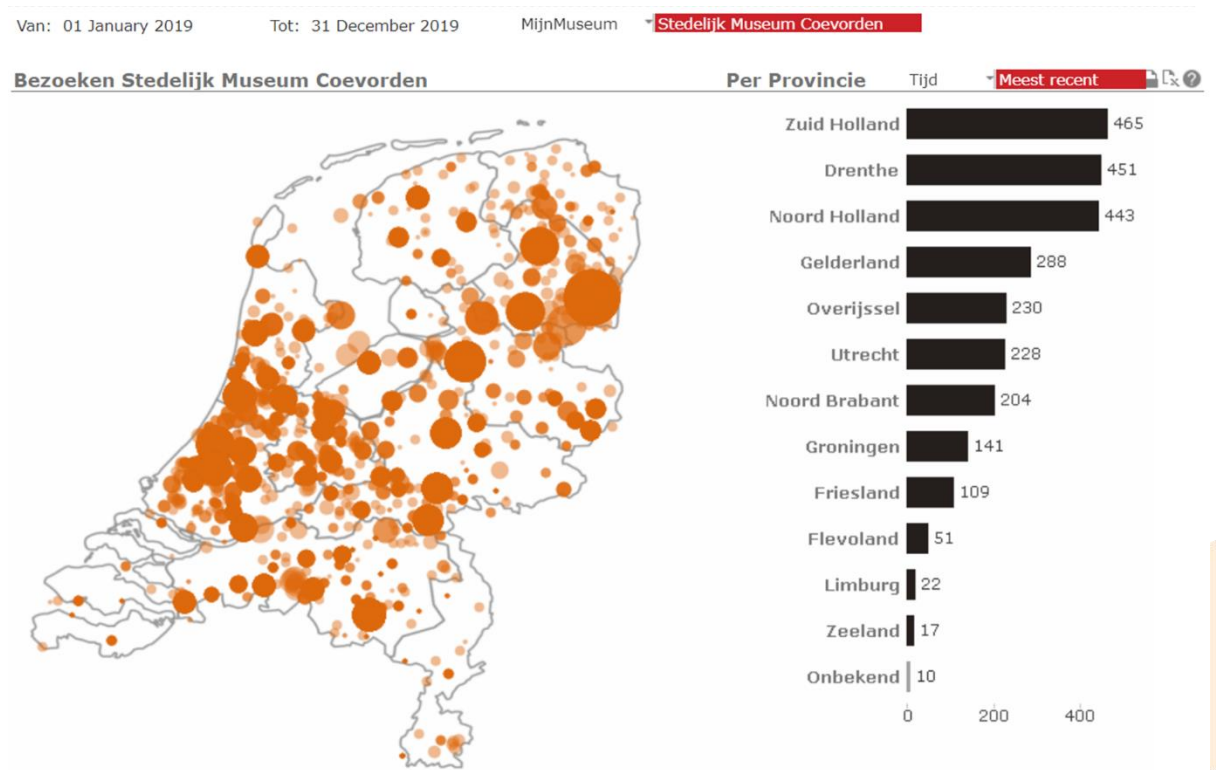
Hieronder staan de schema's van de (interne) bezoekersaantallen per maand en per categorie. De grootste groep bezoekers zijn de 'museumkaarthouders'. Daarna volgen 'groepen' en 'volwassenen'.

Bezoekersaantallen 2019 per maand		Bezoekersaantallen 2019 per categorie	
Maand	Aantal	Omschrijving	Aantal
Januari	297	Gratis	367
Februari	300	MK	2659
Maart	565	0-12 jr.	130
April	366	ICOM/Vrienden	30
Mei	718	Groepen	969
Juni	481	Volw.	709
Juli	161	65+	547
Augustus	839	13 - 18 jr.	23
September	816	Studenten	22
Oktober	390	Kort bezoek/Kasteel	15
November	371	Totaal	5471
December	167		
Totaal	5471		

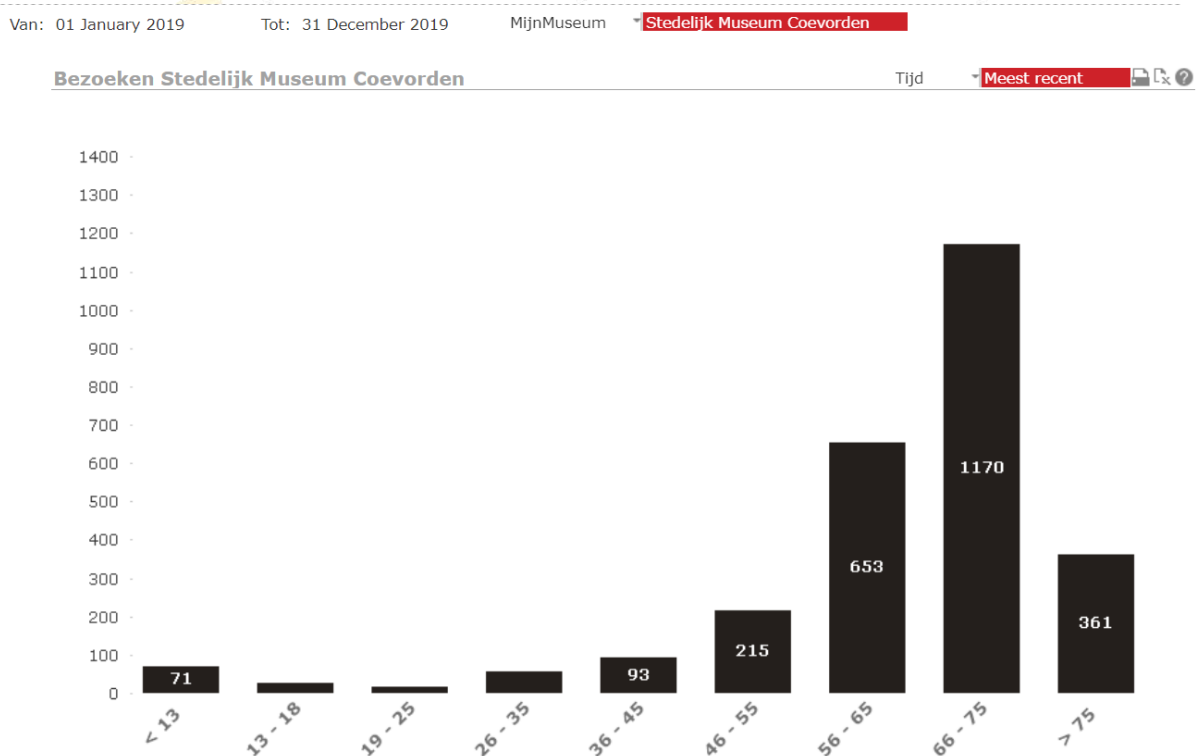
Museumkaartbezoekers

Omdat het museum een geregistreerd museum is, mogen wij de museumkaart accepteren. Het is dan ook van essentieel belang dat het museum de certificering als geregistreerd museum behoudt. Het museum ontvangt van de Museumvereniging een vergoeding per bezoeker die de museumkaart gebruikt. Via de benchmark van de Museumvereniging kunnen we onder andere zien waar onze

Museumkaartbezoekers vandaan komen en in welke leeftijdscategorie de bezoekers vallen. Zo zien we dat de grootste groep bezoekers woonachtig is in Zuid-Holland. Ook uit Drenthe en Noord-Holland mag het museum veel bezoekers ontvangen. Het museum trekt dus zowel lokale bewoners als toeristen uit het andere kant van het land. Onder de museumkaartbezoekers zitten de meesten in de leeftijdscategorie 66-75, daarna volgt 56-65 plus.

Afb. boven: herkomst museumkaartbezoekers, beneden: leeftijdscategorie museumkaartbezoekers.

Bezoekersenquête

In 2019 zijn er in totaal 157 enquêteformulieren ingevuld, met een gemiddeld cijfer van een 8,3. Gemiddeld verbleven de bezoekers ruim 77 minuten in het museum. Daarnaast valt op dat het grootste gedeelte van de bezoekers met de auto komt en via internet bekend is geraakt met het museum, net als voorgaande jaren. Ook de herkomst van de bezoekers die de enquête hebben ingevuld, is te herleiden. Net als uit de museumkaartaantallen blijkt ook uit de enquête dat de meeste bezoekers uit Zuid-Holland komen, gevolgd door Noord-Holland en Drenthe.

Vanaf januari 2019 is er een nieuwe vraag in de enquête opgenomen, namelijk: *“Bent u woonachtig in de gemeente Coevorden/een toerist? En combineert u uw bezoek aan het museum met een bezoek aan lokale horeca/een middag winkelen/geen van beide. (Graag omcirkelen wat van toepassing is.)”*

Op de eerste vraag hebben veruit de meeste deelnemers aangegeven als toerist op bezoek te zijn. Slechts een aantal hebben aangegeven te wonen in de gemeente Coevorden. 96 personen hebben ingevuld het bezoek te combineren met horeca. Dit is 61 procent van het totaal ingevulde formulieren. Een combinatie met winkelen werd 43 keer aangegeven, 27 procent van het aantal formulieren. Hieruit kan geconcludeerd worden dat het museum ook een aantrekkelijke functie heeft, in het voordeel van de lokale middenstand.

Collectie

De vaste collectie heeft als doel om de geschiedenis van de vestingperiode van Coevorden te beschrijven en te illustreren. Het museum heeft als taak om deze collectie te behouden, te beheren en waar nodig aan te vullen. Ook in 2019 zijn er nieuwe collectiestukken toegevoegd in de vorm van schenkingen en (kleine) aankopen.

Dit zijn:

Schenking dhr. Drent, antieke fakkel en zakhorloge met menselijk haar, 1900-1950.

Schenking Rijksmuseum Amsterdam, 12 sabels, ca. 1815.

Schenking Rijksmuseum Amsterdam, 8 lansen, ca. 1815.

Schenking Van de Belt, munt, 1681.

Schenking van de Veen, boekje: ‘Bevrijding Coevorden 5 en 6 april 1945’, H. Roest, 1994.

Schenking G. Kleis, tekening Frits Meppelink, Mozes gevonden.

Schenking G. Kleis, tekening Frits Meppelink, Studie van een visser met muts.

Schenking G. Kleis, tegel met zaaier, 18^e eeuw.

Aankoop, reproductie kruisboog naar middeleeuws voorbeeld.

Aankoop, twee pijlpunten van pijlen van een armborst (kruisboog), ca. 900-1100

Aankoop, burgerpistool met kogelgiettang, 1800 -1900.

Aankoop, loop van een haakbus, gesmeed met kruitpan en zundgat ca. 1540.

Registratie

Het op een professionele wijze registreren van de collectie is van belang voor het behoud van de titel ‘Geregistreerd Museum’. In 2015 is een licentie voor Adlib basis aangekocht om de collectie op juiste wijze te registreren en is een werkervaringsplek ingesteld voor het registreren van de collectie in Adlib. In 2019 is de registratie in Adlib grotendeels afgerond en is er geen extra vrijwilliger meer ingezet. Echter, er moet nog wel een aantal collectiestukken gefotografeerd worden en verder ingevoerd, zoals nieuwe schenkingen en de objecten die in de vaste collectieopstelling staan. Laatstgenoemde is niet vanzelfsprekend omdat de objecten dusdanig gemonteerd zijn, dat ze moeilijk te verwijderen zijn. Twee bestuursleden houden zich hiermee bezig.

Tentoonstellingen

In 2019 waren in het museum, naast de vaste collectieopstelling, zeven wisseltentoonstellingen te zien waarvan twee in 2018 zijn gestart. Bij de inrichting van de tentoonstellingen is gebruik gemaakt van materiaal uit diverse archieven, museale instanties en particuliere collecties.

'Het ijzerkoekenoproer in 1770 in Coevorden'

1 september 2018 – 27 januari 2019

Deze tentoonstelling werd georganiseerd in context van het overkoepelende IJzerkoekenoproer project. In de tentoonstelling werd nieuwe historische informatie vermeld over deze unieke volksofstand. Daarnaast waren er diverse ijzerkoekenijzers te bekijken. Ook werd het originele document getoond, dat in 1770 is uitgevaardigd door het stadsbestuur en waarin het verbod op het uitdelen van de ijzerkoeken op nieuwjaarsdag staat beschreven. Dit document werd beschikbaar gesteld door het Drents Archief. Dankzij de financiële bijdrage van gemeente Coevorden, provincie Drenthe, Prins Bernhard Cultuurfonds en Compenta kon deze tentoonstelling worden gerealiseerd.

'Achter wal en grachten: tradities in de vestingsteden Coevorden en Lingen'

29 september 2018 – 31 maart 2019

Door oorlogen in de zestiende en zeventiende eeuw ontstond in Europa een nieuw stadstype: de vestingstad. Lingen en Coevorden zijn twee typische vestingsteden die vroeger de Duits – Nederlandse grens en de handelswegen tussen Duitsland en de Nederlanden beheersten. Aan de hand van diverse historische voorwerpen en afbeeldingen werd het vestingverleden van beide steden verteld. Op 29 september werd de tentoonstelling geopend door wethouder Jeroen Huizing en museumdirecteur Andreas Eijnck van het Emslandmuseum Lingen. Flamencodanseres Eva van Eeden gaf een dansoptreden in Spaanse sferen. Dankzij een financiële bijdrage van Interreg en Grenzkultur is deze tentoonstelling tot stand gekomen.

'Verborgene ambachten'

2 februari 2019 – 28 oktober 2019

Op 2 februari startte de tentoonstelling over zogenaamde verborgene ambachten. Rond 1900 was de boerderij het centrale punt in het Drentse platteland. Het was een op zichzelf staande enclave in het veen waar, door slechte infrastructuur en de dunbevolkte gebieden, mensen veelal op zichzelf aangewezen waren. Hier kwamen andere professies uit voort. Deze 'verborgene ambachten' ontstonden deels uit noodzaak, deels uit interesse. Er is in de laatste eeuw echter veel veranderd in 'd'Olde Lantschap', waardoor veel oude ambachten verloren zijn gegaan. In deze tentoonstelling werd daarom speciaal aandacht geschonken aan de ambachten die voorheen zeer wijdverbreid waren, maar vandaag de dag bijna zijn uitgestorven.

'Dood en begraven'

13 april 2019 – 15 september 2019

Er zijn bibliotheken vol geschreven over de manieren waarop een cultuur met de dood en de overledenen omgaat. Verslagen van en studies over de manier waarop nabestaanden omgingen met de lijkbezorging van hun overleden dierbaren, zijn niet te tellen. Deze verhalen oefenen vaak een bijzondere aantrekkingskracht uit op de levenden. Deze gebruiken en tradities zijn door de jaren heen enorm veranderd, hetgeen toe te schrijven is aan culturele, religieuze, maar ook praktische oorzaken. Bij deze tentoonstelling werd een omvangrijke gelijknamige publicatie uitgegeven met

daarin verbredende en verdiepende informatie over het onderwerp. Het museum mocht o.a. gebruikmaken van bruiklenen van Museum Collectie Brands.

Tentoonstelling 'Wapentuig in het Tuighuis'

28 september 2019 - 29 maart 2020

Dit voorjaar werden diverse musea door het Rijksmuseum in de gelegenheid gesteld om uit de wapencollecties van het Rijksmuseum, een keuze te maken uit een grote verzameling cavaleriesabels en lansen. Het Stedelijk Museum Coevorden kreeg drie verschillende typen sabels en lansen uit de periode 1814 tot 1844 ten geschenke.

Door deze welkome schenking kon de collectie van het Stedelijk Museum Coevorden speciaal op het thema krijgskunst worden uitgebreid. Dat gaf de directie aanleiding om voor het eerst in het bestaan het museum een tentoonstelling te organiseren met bijzondere nadruk op het krijgshaftig verleden van de vesting Coevorden en de functie van een kasteel in de Middeleeuwen. Daarnaast werd er in de tentoonstelling aandacht besteed aan beeldmateriaal waarin het gebruik van wapentuig tijdens historische oorlogen rond Coevorden werd gedemonstreerd. Tijdens de tentoonstelling waren behalve prenten, sabels, lansen, zwaarden, musketten, pistolen en harnassen ook bijbehorende attributen zoals giettuig, trommels en bandelieren te bekijken. Het museum ontving bruiklenen van het Drents Museum, Ostfriesisches Landesmuseum Emden, Museum Slag bij Heiligerlee en diverse particulieren.

'Wapentuig in het Tuighuis deel 2'

14 december 2019 – 29 maart 2020

Aanvullend op de tentoonstelling 'Wapentuig in het Tuighuis' waren er vanaf 14 december nog meer wapens uit de collectie van het Rijksmuseum te zien in het Stedelijk Museum Coevorden. Het betrof ruim twintig stukken waarvan een aantal tot de Nederlandse top van de historische wapen collectiestukken behoren, zoals een authentieke voetkruisboog, een compleet harnas, diverse hellebaarden, helmen en musketgeweren.

Activiteiten

Om de positie van het museum binnen de samenleving te bevorderen, werken we met samen met lokale bedrijven. Samenwerking met lokale partners bij de organisatie van deze activiteiten is van groot belang. In 2019 hebben wij o.a. samengewerkt met: Theater Hofpoort, gemeente Coevorden, Bibliotheek Coevorden, Historische Vereniging Coevorden, ToReCo, diverse amateurkunstverenigingen en entertainers, Stichting Garnizoensdag Coevorden, Theaterbedrijf Maters & Roberti en vele anderen. Wegens te weinig aanmeldingen of door omstandigheden zijn er in 2019 vier activiteiten afgelast. De meeste activiteiten zijn doorgegaan en goed bezocht. Deze zijn hieronder weergegeven.

Inloopbijeenkomst Weeshuisweide

27 maart

Inloop- en inspraakbijeenkomst voor de bewoners en ondernemers van Coevorden waar de plannen van de tijdelijke projecten (in opdracht van de gemeente) van de Werkgroep Weeshuisweide werden gepresenteerd. De bijeenkomst vond plaats in de entree van het museum/Arsenaal.

Cursus Stilleven met Garnizoenssoldaat

7 april, 14 en 28 april

In het kader van het Rembrandtjaar en geïnspireerd door de grote Meester, bood het Stedelijk Museum Coevorden een driedelige workshop houtskooltechnieken aan. Tijdens les één en les twee werd de deelnemer aan de hand van een 17de-eeuws stilleven wegwijs gemaakt in houtskooltechnieken, basiscompositie en toonwaarden. Tijdens de derde en laatste les van de cursus zat een garnizoenssoldaat model naast het stilleven. Deze workshop was geschikt voor zowel beginners als gevorderden en werd gegeven door kunstenaressen Caroline Verschoor.

Nationale Museumweek met rondleiding

8 t/m 14 april

Ook dit jaar deed het Stedelijk Museum Coevorden weer mee met de Nationale Museumweek. Terugkerend thema is 'Ons echte goud'. Tijdens de Nationale Museumweek kon men van dinsdag 9 april t/m zondag 14 april het museum bezoeken met 50% korting. Daarnaast werd er op woensdag 10 april een gratis rondleiding langs de vaste collectieopstelling gegeven door één van onze gidsen.

Kinderkasteelrondleidingen

28 april, 20 en 27 oktober

Door het Stedelijk Museum Coevorden werden er speciaal voor kinderen rondleidingen in het kasteel georganiseerd. Deze vonden plaats tijdens de meivakantie (betaald) en in de context van Oktobermaand Kindermaand (gratis). Onder begeleiding van een ervaren en enthousiaste gids leerden de kinderen en hun ouders, opa's of oma's meer over de geschiedenis van het kasteel. In Coevorden staat namelijk het enige kasteel dat vandaag de dag nog te vinden is in de provincie Drenthe.

Lezing 'Funerair erfgoed' door Leon Bok

19 mei

Deze lezing is georganiseerd tijdens de tentoonstelling 'Dood en begraven' en werd verzorgd door funerair deskundige Leon Bok. In zijn lezing gaf Bok niet alleen een overzicht van wat er aan funerair erfgoed in Nederland te vinden is, maar ook wat er zoal beschermd is. Hij nam het publiek mee in de ontwikkeling van de funeraire cultuur in Nederland, waarbij hij met name aandacht schonk aan wat

er zoal in Coevorden te vinden is. In een toegift schonk hij aandacht aan de bijzondere grafkelder voor Van Heutsz op de Nieuwe Oosterbegraafplaats in Amsterdam.

Geoparkweek met stadswandeling 'Sporen van Strijd'

29 mei

Tijdens de Geoparkweek, die dit jaar plaatsvond van 27 mei tot en met 10 juni, organiseerde het Stedelijk Museum Coevorden de stadswandeling 'Sporen van Strijd'. Een museumgids nam de bezoekers mee op expeditie door de Stad Coevorden. Er werd verteld over het roerige verleden en de belangrijke historische rol van de stad. Coevorden was in vroegere tijden namelijk dé toegangspoort tot het Noorden en daarom neemt Coevorden ook een belangrijke plek in bij Geopark de Hondsrug. Aansluitend werd er een bezoek gebracht aan het Stedelijk Museum Coevorden.

Roparun

9 juni

Net als voorgaande jaren voerde de route van het hardloopevenement 'Roparun' tijdens de eerste Pinksterdag door het Arsenaal.

Lezing katholieke uitvaartrituelen

30 juni

In het kader van de tentoonstelling 'Dood en begraven' werd deze lezing georganiseerd. Pastoor Tjitze Tjepkema verzorgde de lezing. Aansluitend was er de gelegenheid om met de inleider naar de H. Willibrorduskerk aan de Wilhelminasingel in Coevorden te gaan, om daar enigszins aan den lijve te ervaren wat de katholieke rituelen zo uniek maakt.

Opening Cultuurhistorisch Paviljoen

14 juli

Op zondag 14 juli vond de feestelijke opening én onthulling van de naam van het paviljoen op de Weeshuisweide plaats. Het Cultuurhistorisch paviljoen is ontworpen door kunstenaar Michel Velt en werd uitgevoerd door kunstenaar Tom Dijkstra. Vanuit de Toekomstvisie Centrum Coevorden en Bouwen aan Historie was er de wens om historie een plek te geven op de Weeshuisweide. Het Stedelijk Museum Coevorden is vanuit de projectgroep Weeshuisweide gevraagd om inhoud en vorm te geven aan het tijdelijke paviljoen. Het Cultuurhistorisch Paviljoen is in eerste instantie een ontmoetingsplek waar bezoekers op een laagdrempelige manier met archeologie en de geschiedenis van Coevorden in contact komen. Het paviljoen is dan ook gratis toegankelijk. Behalve een tentoonstellingsruimte in de vorm van een BELEEFdepot is er de allereerste ArcheoHotspot van Drenthe gevestigd.

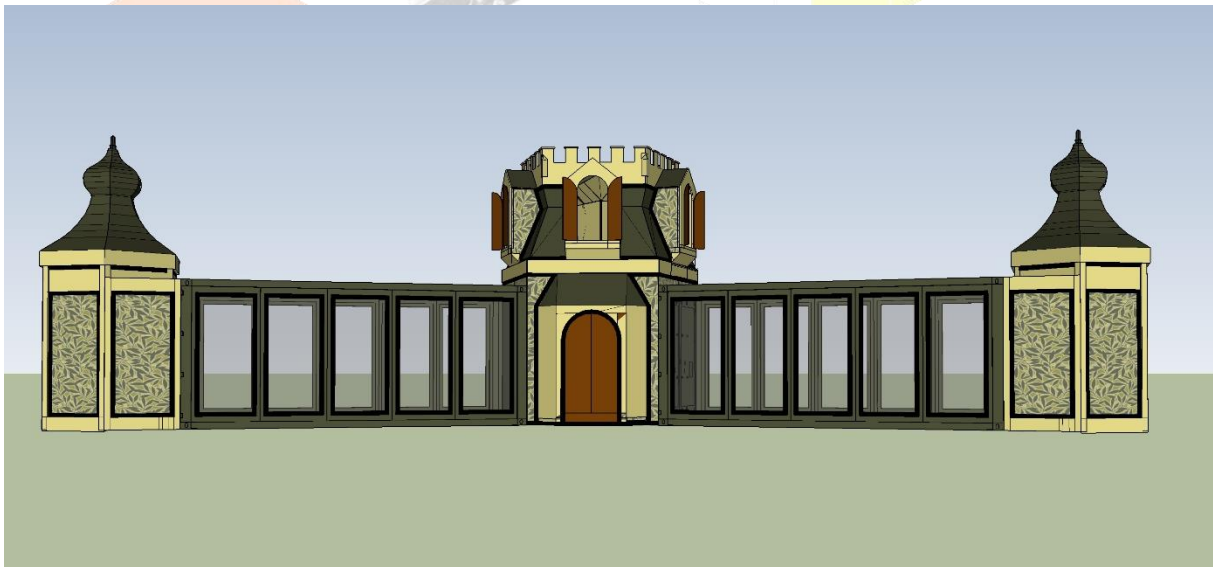

The poster features a vertical stack of seven stylized, brown-outlined square icons on the left side. To the right, the text 'cultuur-historisch paviljoen' is written in a green, blocky, sans-serif font. Below this, there is a logo for 'Bouwen aan historie' which consists of a green star with a blue outline and the text 'Bouwen aan historie' in a curved font above it. Underneath the logo is a black and white line drawing of a building with a prominent dome and a tower. At the bottom right, the text 'Weeshuisweide' is written in a bold, black, sans-serif font, followed by '14 JULI 2019' and '19:00 UUR' in a larger, bold, black, sans-serif font.

De buitenste torens van het paviljoen zijn ook benut. Schutterij van Koeverden gebruikt één van de torens als uitvalsbasis ter informatie en educatie. In de andere toren kunnen kinderen zich verkleden als ridder of jonkvrouw en voor het kasteel of het paviljoen op de foto.

Tijdens de opening werden bezoekers ontvangen door de Schutterij van Koeverden en werden er middeleeuwse welkomstdrankjes en hapjes uitgedeeld door Eetvermaeck. Ook Café Candia en Feyen voorzagen de bezoekers tijdens de opening van diverse drankjes. Het paviljoen is geopend door museumdirecteur Stefanie Ottens, wethouder Jan Zwiers en projectcoördinator landelijke ArcheoHotspots Marjolein Woltering. Aansluitend kon men genieten van de 'Kostuumshow 1000 jaar mode' die gegeven werd door Stichting Oud-Oranje.

De realisatie en de opening van het paviljoen zijn mede mogelijk gemaakt door Provincie Drenthe, Bouwen aan Historie, gemeente Coevorden, Centrummanagement, Domesta, Stedelijk Museum Coevorden, ArcheoHotspots, Fonds voor Cultuurparticipatie, Mondriaan Fonds, Feyen Groothandel BV, Café Candia, Eetvermaeck, Keen Theatertechniek, Schutterij van Koeverden, Stichting Garnizoensdagen Coevorden, Stichting Oud-Oranje en het Noordelijk Archeologisch Depot in Nuis.

Dag van de Binnenstad

21 augustus

Het Cultuurhistorisch paviljoen sloot aan bij de Dag van de Binnenstad, dat dit jaar het thema 'Ridders' had. Kinderen konden behalve de ArcheoHotspot bezoeken, zich verkleden als ridder of prinses en meelopen met de optocht.

Garnizoensdagen

30 augustus t/m 1 september

Net als voorgaande edities was het museum ook dit jaar aangesloten bij de werkgroep Garnizoensdagen. Het meerdaagse evenement bestond uit een opening op de vrijdagavond met fakkeloptocht bij het Arsenaal en op de zaterdag demonstraties van historische re-eneactmentgroepen en het moderne regiment Van Heutsz. Ook kon men diverse ambachten, theatervoorstellingen en muziekgroepen bewonderen én eten uit de vestingperiode proeven. Op de zondag werd er voor het eerst een openluchtdienst in historische stijl georganiseerd.

Open Monumentendagen

14-15 september

Het thema van de Open Monumentendagen was dit jaar 'Plekken van plezier'. Bezoekers konden dit weekend het museum gratis bezoeken.

40-jarig jubileum museum

29 september

Op zondag 29 september 2019 bestond het Stedelijk Museum Coevorden 40 jaar. Op die datum werd in 1979 het museum door gedeputeerde J. Prenger officieel geopend. Ter ere van dit jubileum werd een besloten feest georganiseerd. Na een welkomstwoord door voorzitter Joop Mooij kon men genieten van het muzikale optreden van Carole Et Brullare en middeleeuwse hapjes.

Historische dag

5 oktober

Net als voorgaande jaren werd er in samenwerking met de Historische Vereniging van Coevorden voor de leden van de vereniging en de Vrienden van het museum een bijeenkomst met lezing georganiseerd met aansluitend een bezoek aan het museum.

Kindervoorstelling 'Het IJzerkoekenoproer van Coevorden'

13 oktober

Op zondagmiddag 13 oktober was het in Hofpoort Inclus in Coevorden ééntjes bijna Kerstmis. In het theatertje op de hoek van de Friesestraat en het Stationsplein konden kinderen gratis de speciale kinderversie van 'Het IJzerkoekenoproer van Coevorden' meemaken. Deze randactiviteit van het omvangrijkere evenement 'Het IJzerkoekenoproer van Coevorden' werd gehouden in context van Oktobermaand Kindermaand.

Taxatiedag 'Van grond tot zolder'

2 november

Ook dit jaar werd er een taxatiedag georganiseerd met taxateurs Enno de Boer en Alexander Moes. Een aantal mooie stukken kwamen ter sprake. De opkomst was echter matig. Er is daarom besloten om deze activiteit voortaan één keer in de twee jaar te organiseren.

Ganzenmarkt wandeling

10 november

In samenwerking met Stichting ToReCo werd er een stadswandeling georganiseerd die in het teken stond van de Ganzenmarkt van Coevorden.

Lezing 'Rembrandt en Trawanten' door Han van Hagen

17 november

In 2019 was het 350 jaar geleden dat Rembrandt is overleden. 4 oktober 1669 was de sterfdag van deze wereldberoemde Nederlandse kunstschilder. Ter gelegenheid van dit jubileumjaar organiseerde het Stedelijk Museum Coevorden samen met de hedendaagse kunstenaar Han van Hagen een lezing. Van Hagen vertelde enthousiast en verhalend over het werk en de persoon Rembrandt, met daarbij ook aandacht voor zijn vrienden, voorlopers en leerlingen.

IJzerkoekenwandeling

23 november

Op deze dag konden geïnteresseerden deelnemen aan een stadswandeling als randactiviteit van het

grotere evenement 'Het IJzerkoekenoproer van Coevorden'. Er werd extra aandacht geschonken aan het historische verhaal van het IJzerkoekenoproer en aansluitend kon men een versnapering krijgen bij de Winkeltjeswinkel (voormalig Raadhuis).

Boekpresentatie receptenboek 'IJzerkoeken'

22 november

Om de baktraditie van ijzerkoeken aan te moedigen en mensen kennis te laten maken met 'recepten van over de grens', is er een tweetalig receptenboek samengesteld door het museum. In het boek 'IJzerkoeken: grensoverschrijdende recepten' staan recepten uit Drenthe, Bentheim en Emsland. Stedelijk Museum Coevorden, Heimatverein Bentheim en Emslandmuseum Lingen hebben de 'bakkershoofden' bij elkaar gestoken om op zoek te gaan naar historische, hedendaagse en nieuw bedachte recepten. In 2019 hebben bewoners van Zuid-Oost Drenthe, Emsland en Graafschap Bentheim recepten voor het maken van ijzerkoeken ingestuurd. Een

selectie van de ingezonden recepten is opgenomen in het boek. Een Nederlandse en Duitse chef hebben speciaal voor deze uitgave een nieuw recept gemaakt. Dit zijn Roderik Seubers van Restaurant de Gaffel in Valthe en Manuel Ribeiro van Casa Manuel in Nordhorn. Het boek was vanaf begin december verkrijgbaar bij Stedelijk Museum Coevorden, Tourist Info Coevorden, The Read Shop Coevorden en het Emslandmuseum in Lingen. Op 2 november werd het boek feestelijk gepresenteerd en overhandigd aan wethouder Jeroen Huizing. Bakkersleerlingen van het Alfa College maakten ter plekke diverse recepten uit het boek. Maters & Roberti gaven een klein voorproefje van het IJzerkoekenoproer en zongen een lied dat speciaal voor de gelegenheid vertaald was naar het Duits. De publicatie is tot stand gekomen door de inzet en financiële ondersteuning van Grenzkultur. Het boek is een gezamenlijk project van de provincie Drenthe en het Emsland onder de paraplu van de Eems Dollart Regio, in het kader van het Interreg-programma van de Europese Unie.

Het IJzerkoekenoproer van Coevorden

21 december

Het IJzerkoekenoproer van Coevorden vond dit jaar plaats op 21 december, de laatste zaterdag vóór de Kerst. De publieksoptocht met theater op locatie was dit jaar groter van opzet. De opening vond plaats bij het Kasteel van Coevorden. Daar kon men genieten van ijzerkoeken en knieperties, oliebollen en verschillende drankjes.

De optocht bestond dit jaar uit drie delen. Het eerste deel van de optocht stond in het teken van 'oproer': na de opening in het Kasteel vertrok de stoet met acteurs en bezoekers richting de haven. Ze staken de George Vancouverbrug over richting het Arsenaal en liepen door naar de markt. Anders dan vorig jaar vervolgde de route zich linksaf de Bentheimerstraat, Tuinstraat en dan de Botersteeg in. Tijdens dit eerste stuk vonden al diverse acts plaats. Het tweede deel van de optocht ging over de 'omslag'. Hier stond het kernverhaal van Het IJzerkoekenoproer centraal. Dit verhaal werd bij de Nederlands Hervormde Kerk en het Oude Raadhuis verteld. Vanaf de Markt stond de optocht in het teken van 'vieren': via de Friesestraat en de Rikkerstraat, liep de opstandige meute richting de

Weeshuisweide om daar het laatste optreden te bekijken. Nadien kon men nog nagenieten in het Kasteel. Deelnemend acts waren o.a. Schutterij van Koevorden, In2Dance en het Coevorder Mannenkoor. De optocht trok ongeveer 400 bezoekers. 's Middags en 's avonds kon men opnieuw de muzikale theatervoorstelling van Theatergroep WIJ en Maters & Roberti bezoeken in Theater Hofpoort. De eerste voorstelling startte om 17.00 uur. De tweede voorstelling is helaas afgelast, omdat er te weinig kaarten waren verkocht. In de voorstelling werd op muzikale en humoristische wijze het verhaal van vroeger, maar ook het verhaal van nu verteld.

Het IJzerkoekenoproer werd financieel mede mogelijk gemaakt door Gemeente Coevorden, Provincie Drenthe, Prins Bernhard Cultuurfonds, OnsCoevorden en Centrummanagement Coevorden. Het evenement is een samenwerking tussen Stedelijk Museum Coevorden, Theaterbedrijf Maters & Roberti en Theater Hofpoort.

Educatie

Lespakketten

Het Stedelijk Museum Coevorden beschikt sinds 2014 over drie lespakketten voor het basisonderwijs, gericht op groep 3/4, 5/6 en 7/8. Ieder pakket bestaat uit een voorbereidende les op school, een les in het museum, een reflectieles op school en heeft een eigen thema dat aansluit op het curriculum van het onderwijs. In het museum gaan de leerlingen actief aan de slag met het thema en de collectie van het museum. Ook maken leerlingen kennis met het ArcheoLAB waar zij zelf aan de slag kunnen met archeologische voorwerpen. Daarnaast is er sinds 2016 een speurtocht en spreekbeurtpakket beschikbaar bij het museum. In 2019 bezochten 567 leerlingen uit het basis- en middelbaaronderwijs het museum voor diverse projecten.

Educatiemarkt

Ook afgelopen jaar heeft het museum zich gepresenteerd op de educatiemarkt van Kunst & Cultuur. Er waren kraampjes en aparte voordrachten van de diverse culturele instellingen. Docenten konden op deze manier kennismaken met de diverse educatieve producten die de instellingen aanboden.

Afstudeeronderzoek

Melissa Luisman heeft als afstudeeronderzoek een lespakket als pilot ontwikkeld met de titel 'Coevorder DNA'. Dit onderzoek ging over hoe er goed als (nieuw) vak langdurig zou kunnen worden ingezet. De geschiedenis van Coevorden werd als uitgangspunt genomen. Zij rondde haar onderzoek succesvol af bij de Nieuwe Veste en het museum.

Projectdagen Middeleeuwen

Dit jaar heeft het museum opnieuw meegedaan aan de Projectdagen Middeleeuwen van de Nieuwe

Veste. Negen klassen van de Nieuwe Veste bezochten het museum en voerden diverse interactieve opdrachten over de Middeleeuwen uit, onder begeleiding van een museumdocent.

CultClash

Op 25 en 26 september hebben scholieren van de Nieuwe Veste kennis gemaakt met cultureel Coevorden tijdens de CultClash. Scholieren van de Nieuwe Veste bezochten het museum en speelden daar 'Het grote geschiedenis spel'. Op verschillende plekken in het centrum organiseerde De Kunstbeweging Emmen in samenwerking met culturele instellingen activiteiten voor de jongeren. Op 24 september werd er in context van Cult Clash een workshop 'vloggen' aangeboden in het museum, georganiseerd door de Kunstbeweging uit Emmen.

Stagiaires

Sinds 2016 biedt het museum stageplekken op HBO en universitair niveau aan, als zijnde 'assistent-directeur/conservator'. Op deze manier hoopt het museum jonge professionals te interesseren en te binden aan het museum. Max van der Berg heeft zijn stage in 2019 succesvol afgerond.

Arrangementen

Het Stedelijk Museum Coevorden heeft diverse (groeps)arrangementen in de aanbieding:

- Bezoek aan het museum met een rondleiding
- Rondleiding 'Het Arsenal'
- Rondleiding 'De vesting'
- 'Compleet dagje Coevorden'

De volgende bijzondere arrangementen zijn uitgezet in 2019:

- Combi-ticket Museum Thijnhof en Stedelijk Museum Coevorden en Combiticket Museum Thijnhof, Stedelijk Museum Coevorden en Beelden in Gees
- Arrangement Stedelijk Museum Coevorden en SmalSpoormuseum Erica
- Koffie en gebakarrangement aankoop entreeticket, i.s.m. de Heeren van Coevorden.
- Kinderfeestje 'Ridders en Jonkvrouwen' i.s.m. Het Kasteel Coevorden.

Communicatie

Website en sociale media

In 2019 zijn er 31.730 paginaweergaves geweest. De website is door 9905 gebruikers bezocht. Gemiddeld bleef men anderhalve minuut op de website.

Naast de website is het museum online vertegenwoordigd op zowel Facebook als Twitter met respectievelijk 1058 volgers en 1030 likes op Facebook en 605 volgers op Twitter. Op Instagram heeft het museum tot dusver 160 volgers.

ArcheoHotspot Coevorden, dat gevestigd is in het Cultuurhistorisch paviljoen, heeft een eigen Facebookpagina gekregen. Deze pagina heeft 221 volgers en 217 likes.

Pers

In 2019 zijn er in totaal 28 persberichten verstuurd. De persberichten werden geplaatst door lokale media in zowel de papieren als de digitale versie. Zowel RTV Drenthe, ZO34!, Dagblad van het Noorden, Coevorden Huis aan Huis en andere lokale bladen hebben in 2019 regelmatig aandacht besteed aan de activiteiten van het museum. Bijzondere aandacht kreeg het museum voor 'Het

IJzerkoekenoproer van Coevorden', het wensbeeld, de publicatie van het receptenboek 'IJzerkoeken' en voor de tentoonstelling Wapentuig in het Tuighuis.

Het museum maakt daarnaast gebruik van agenda's en diverse gratis en betaalde advertentiemogelijkheden via magazines, kranten en online publicaties. Voorbeelden zijn het magazine van Magisch Drenthe, Doetip en Uitservice.

Personele situatie op 31 december 2019

Vrijwilligers

Alexander Moes, Frits Lobbes, Lambert Hans, Marinus Oost, Ria Oosterlaar, Dieneke Nagtegaal, Henk Gies, Siebe de Roos, Henk Sijbom, Lucie Robben-Hoge, Annie van der Broek, Tineke Noppers, Corry Snieder, Jessie Veenhoven, Roelie van Sonsbeek, Arie Driehuizen, Anneke de Haan, Herman Supheert, Wim Kleine, Jolanda Anbergen, Lammie Meijering, David Harmsen, Anneke Naber, Wiesje Pieterman, Chantal Bakker, Arjan Vrielink, Yannick Habing, Suzan ten Zijthoff, Emiel Klumper en Anja Bos

Werkervaringsplaatsen

Helga van der Veen

Directeur

Stefanie Horneman-Ottens

Nevenfuncties:

Meewerkend partner Atelier Horneman, lijstenmakerij & kunstenaarsbenodigdheden (Groningen)

Lid expositiecommissie Kunstlievend Genootschap Pictura Groningen (tot september 2019)

Voorzitter en stafdocent Coördinatie en PR, Klassieke Academie Groningen

Lid Provinciale Adviescommissie Cultuur, Provincie Drenthe (vanaf september 2019)

Bestuur

Joop Mooij (voorzitter)

Ger Vos (penningmeester)

Annemarie Splinter (secretaris)

Ger Kleis (historicus en historisch adviseur)

Ineke den Hollander (bestuurslid)

Financiën

Uit het financieel jaarverslag blijkt een tekort van €4843,-. Met name de kosten voor de tentoonstellingen zijn hoger uitgevallen dan vorig jaar. Het museum heeft moeten voldoen aan eisen van bruikleengevers met name m.b.t. conservatie, tentoonstellingsinrichting en transport. Ook de uitgaven voor activiteiten zijn hoger uitgevallen. Met name de kosten voor het inhuren van professionals voor lezingen en workshops is hierbij van invloed geweest. Ook de reclame- en advertentiekosten zijn verhoogd, om zodoende ons publiek te kunnen blijven bereiken. Daarentegen zijn de inkomsten van de entreekaarten gestegen alsook de inkomsten van schoolbezoeken. Een deel van de activiteit inkomsten (die in 2018 hoger lijken te zijn geweest) zijn in 2019 onder de entreekaarten verwerkt. Bij een aantal van de activiteiten mocht men namelijk hieraan deelnemen wanneer ze, als tegenprestatie, een entreekaartje kochten. Het IJzerkoeken receptenboek en het

IJzerkoekenoproer zijn aparte projecten, waarvan de kosten volledig door externe subsidiegevers en zijn gedekt.

Na een jaar van bezuinigen op tentoonstellingen, activiteiten en PR uitingen, is in 2019 er bewust voor gekozen om een verhoogde begroting te hanteren die nodig is om alle activiteiten en taken te realiseren. Hieruit blijkt wederom dat de subsidie, zoals afgelopen jaren gegeven is door de gemeente, ook in 2019 niet voldoende was om de exploitatie dekkend te krijgen. Des te dankbaarder zijn we dan ook dat de gemeente voor 2020 een hoger subsidiebedrag heeft toegezegd aan ons museum.

